

Titulació	Tipus	Curs
Criminologia	FB	1

Professor/a de contacte

Nom: Daniel Ortega Ortigoza

Correu electrònic: daniel.ortega@uab.cat

Equip docent

Marisol Margarita Galdames Calderon

Fiorella Ferrando Lambruschini

Idiomes dels grups

Podeu consultar aquesta informació al [final](#) del document.

Prerequisits

Les classes magistrals es faràn en llengua catalana. Els seminaris pràctics 11 i 12 es faràn també en llengua catalana. El seminari 13 es farà en castellà.

Objectius

Els objectius generals a assolir dins l'assignatura de Pedagogia venen formulats en els següents termes:

L'alumnat del grau de criminologia serà capaç de:

- Aplicar els seus coneixements sobre les teories criminològiques a les experiències de conflicte i de criminalitat existents, i plantejar respostes adequades i acordes amb el marc legal existent.
- Entendre la necessitat de l'intervenció socioeducativa davant els fenòmens criminològics, mitjançant l'adquisició dels elements bàsics de l'ensenyament-aprenentatge.
- Transmetre al públic especialitzat i a la societat en general respostes als problemes de criminalitat i de conflicte social que tinguin en compte els drets i interessos de totes les parts involucrades, i que estiguin basades en els valors de la pacificació social, la integració social i la prevenció de nous conflictes.

En aquest context, l'assignatura de Pedagogia té com a objectius específics els següents:

1. Analitzar les bases i els fonaments generals de la didàctica per a planificar, desenvolupar, avaluar, investigar i innovar processos educatius i formatius.
2. Compendre els elements bàsics de tot el procés d'ensenyament-aprenentatge.
3. Analitzar necessitats educatives i formatives en contextos de complexitat, per tal de dissenyar processos d'ensenyament-aprenentatge en l'àmbit criminològic.
4. Reflexionar sobre les relacions entre l'activitat socioeducativa i el paper dels agents educatius amb relació als conflictes i els problemes de criminalitat.
5. Dissenyar, desenvolupar i avaluar processos, projectes, programes i activitats per a intervenir en contextos relacionats amb la pràctica criminològica.

D'altra banda, cal tenir present que aquesta matèria serveix de base per al profundiment i consecució d'objectius establerts en les matèries de prevenció de la delinqüència i d'avaluació de programes i polítiques públiques.

Resultats d'aprenentatge

1. CM07 (Competència) Treballar en equip per abordar problemes complexos de manera integral generant aliances basades en valors ètics i respectant la igualtat de gènere.
2. KM04 (Coneixement) Distingir els mecanismes de l'aprenentatge, identificant la seva importància en la implementació de programes de prevenció.
3. SM09 (Habilitat) Implementar un programa pedagògic aplicat a infractors.

Continguts

1. L'activitat socioeducativa en la societat actual. Característiques de la nostra societat influents en l'educació. Globalització i canvi educatiu. Conceptes claus.
2. Que és didàctica? El procés d'ensenyament-aprenentatge. Paradigmes socioeducatius, característiques del procés d'ensenyament i aprenentatge. Dimensions de les relacions didàctiques.
3. La intervenció socioeducativa en criminologia. El procés d'ensenyament i l'aprenentatge en context d'exclusió i inadaptació social. Fonaments i condicionants dels processos d'ensenyament i aprenentatge. Factors psicològics, socials i culturals que condicionen el procés d'ensenyament-aprenentatge en contextos d'exclusió i inadaptació social.
4. El criminòleg davant dels processos d'inadaptació. Principis d'intervenció educativa. Organització i gestió d'institucions. Plans, programes i projectes.
5. La planificació i la programació de l'educació. Anàlisi de necessitats i planificació d'accions educatives. Disseny i d'un projecte en el context criminològic.

Activitats formatives i Metodologia

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
-------	-------	------	--------------------------

Tipus: Dirigides

Clases magistrals	19,5	0,78
Seminari. Aprenentatge cooperatiu (treball en petits grups) i metodologia mixta (bidireccional)	19,5	0,78
Tipus: Autònomes		
Planificació , elaboració i presentació del projecte	50	2
Preparació material, lectures	12	0,48
preparació seminaris	19	0,76
Seguiment individual i grupal	30	1,2

La caracterització metodològica de l'assignatura segueix el principi de la mutivarietat metòdica, flexibilitat i interrelació, i es caracteritzarà per:

- a) Progressiu deslliçament de la intervenció explicativa del docent a l'alumnat.
- b) Activitats en grup i individuals per part de l'alumnat.
- c) Aprenentatge basat en la lectura, autodescobriment, intercanvi d'experiències i reflexió sobre la pràctica.

Activitats d'ensenyament-aprenentatge

1. *Activitats dirigides.* Són activitats en que tant el docent com l'estudiant individualment i en grup assumeixen un rol actiu. En aquestes activitats es presenten i treballen els continguts plantejats en el programa
2. *Activitats autònomes.* Són un complement per l'aprenentatge de l'alumne. Es realitzen fora de l'aula i són el resultat del treball autònom de l'alumne per preparar els continguts, les lectures i la seva recerca personal
3. *Avaluació:* Són pràctiques avaluatives per tal de donar resposta a l'assoliment de continguts curriculars emprats a l'aula.

Cronograma:

El cronograma fixarà de manera setmanal totes les activitats del curs i estarà disponible al Moodle abans de l'inici de la docència.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, perquè els alumnes completin les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura.

Avaluació

Activitats d'avaluació continuada

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Autoavaluació	10 %	0	0	KM04

Defensa oral projecte	20	0	0	CM07, KM04
Elaboració del projecte	40	0	0	CM07, KM04, SM09
Prova teòrica 1	15 %	0	0	KM04
Prova teòrica 2	15 %	0	0	KM04

Sistema d'avaluació:

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic mitjançant les activitats (evidències avaluatives) que es mostren a continuació. Les evidències avaluatives de l'assignatura són les següents:

- Treball del projecte (60%)
- Prova teòrica 1 (15 %)
- Prova teòrica 2 (15 %)
- Autoavaluació (10 %)

Les pràctiques de seminari impliquen, sovint, la lectura prèvia de lectures i la visualització de documentals, material audiovisual que serà discutit i treballat en petit i gran grup al seminari.

Assistència:

L'assistència a les classes de teoria com de seminari de l'assignatura és obligatòria. Es portarà un control d'assistència de totes les sessions. La presencialitat mínima és del 80% en el conjunt de l'assignatura. L'estudiantat que no compleixi aquest mínim no podrà superar l'assignatura

Les absències només poden justificar-se per raons de malaltia o altres de força major i per raons acadèmiques prèviament autoritzades pel professorat.

No es permet l'entrada a l'aula una vegada que la classe ha començat ni la sortida abans de la seva finalització, salvant justificació raonable.

Requisits per a ser avaluat

Per poder aprovar l'assignatura es necessari que en cadascuna de les activitats d'avaluació s'obtingui un 5. L'estudiantat que vulgui revisar la nota haurà de fer-ho en els 15 dies naturals i posteriors a la seva publicació en l'horari de tutories que l'equip docent té establert per aquesta assignatura i que es consigna en el programa de la mateixa.

Totes les activitats avaluablestaran sotmeses a criteris formals, entre ells ortografia, redactat i presentació. Independentment de la llengua del grup (català, castellà) l'alumnat ha de ser capaç d'expressar-se amb fluïdesa i correcció i de llegir amb un alt grau de comprensió textos extensos.

Plagi:

La còpia i el plagiat són robatoris intel·lectuals i, per tant, constitueixen una conducta reprovable que serà sancionat amb un zero en tot el bloc on es situï el treball. En el cas de còpia entre dos alumnes, si no es pot saber qui ha copiat de qui, s'aplicarà la sanció a tots dos alumnes.

Volem recordar que es considera "còpia" un treball que reproduïx tot o gran part del treball d'un/a altre/a company/a. "Plagi" és el fet de presentar tot o part d'un text d'un autor com a propi, és a dir, sense citar-ne les fonts, sigui publicat en paper o en forma digital a Internet. Veure documentació sobre el plagiat http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html Per aprovar aquesta assignatura, cal que l'estudiant mostri, en les activitats que se li proposin, una bona competència comunicativa general, tant oralment com per escrit, i un bon domini de la llengua o les llengües vehiculars que consten a la guia docent.

En cas que durant un examen es detecti la presència d'alumnat copiant quedaran automàticament suspesos sense possibilitat d'accés a la recuperació. Un alumne que presenti una pràctica en el que hi hagi indicis de

plagi o que no pugui justificar els arguments de la seva pràctica obtindrà un 0 i rebrà una advertència. En cas de reiteració de la conducta, l'alumne suspendrà l'assignatura (0) i perdrà el dret a la recuperació.

Altres aspectes importants de l'avaluació

No s'acceptarà cap pràctica/treball fora de termini ni forma, exceptuant situacions de força major i prèviament consensuada amb l'equip docent.

Avaluació única :

Tal i com estableix la Comissió d'afers acadèmics de la Facultat de dret, aquesta assignatura preveu la realització d'avaluació única. Per sol·licitar l'avaluació única, l'alumnat ha de presentar una sol·licitud motivada al centre dins dels terminis fixats i especificar les assignatures per a les quals la sol·licita. El termini de presentació de sol·licituds ve fixat pel calendari acadèmic administratiu de la UAB.

L'avaluació única d'aquesta assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic mitjançant les activitats (evidències avaluatives) que es mostren a continuació. Les evidències avaluatives de l'assignatura són les següents:

- Prova teòrica 1 (35 %)
- Prova teòrica 2 (35 %)
- Treball del projecte (30 %)

Pel que fa a les proves teòriques, l'alumnat podrà consultar el material dipositat a l'aula virtual, així com les lectures obligatòries i complementàries per a la preparació i posterior realització de les proves. Aquestes lectures corresponen a la bibliografia de la guia docent així com material que es pugui incorporar durant el curs a l'aula virtual com ara apunts, diapositives o recursos multimèdia entre altres.

Pel que fa al treball del projecte, l'alumnat que s'aculli a l'avaluació única realitzarà un mínim de dues tutories per desenvolupar-lo. Una inicial, on s'explicarà amb detall el contingut del projecte, i una altra de seguiment per verificar-ne el desenvolupament correcte. El projecte consistirà a realitzar un programa o projecte formatiu sobre un fenomen criminològic que inclogui les diverses parts que conté un projecte a l'àmbit criminològic (necessitats, objectius, continguts, accions etc). Per tant, l'alumne d'avaluació única comptarà amb el suport documental de la bibliografia de l'assignatura així com les tutories individualitzades que requereixi.

Bibliografia

Bibliografia obligatòria:

Galvis, H. S. (2011). Los objetivos y su importancia para el proceso de enseñanza-aprendizaje. *Revista de pedagogía*, 32(91), 113-130.

González, A. J., & Zepeda, F. J. R. (2016). Las estrategias didácticas y su papel en el desarrollo del proceso de enseñanza aprendizaje. *Educateconciencia*, 9(10), 106-113.

Hennig, B. (2023). La pedagogía de la cárcel y las posibilidades de la educación emancipatoria en contexto de encierro. *Revista de la Escuela de Ciencias de la Educación*, 2(18), 66-83.

Lorenzo, M., Aroca, L. & Alba, J. (2013). La pedagogía penitenciaria en España: luces y sombras. *Revista de Educación*, 360, 119-139.

Mallart, J. (2001). Didáctica: concepto, objeto y finalidades. Dins F. Sepúlveda, Félix & N. Rajadell (Eds.), *Didáctica general para psicopedagogos* (pp. 23-57). UNED.

Narezo, M. R., Gruber, R. S., & del Castillo, R. A. (2022). La educación social y los centros penitenciarios: nuevos horizontes. *Zerbitzuan: Gizarte zerbitzuetarako aldizkaria= Revista de servicios sociales*, (76), 87-97.

Navío, A. (2022). El proceso de enseñanza aprendizaje. Proyecto docente. Universitat Autònoma de Barcelona. Document inèdit (69-91)

Bibliografia recomanada:

Bolívar, A. (2000). Globalización y cambio educativo. La sociedad del conocimiento y las claves del cambio. Dins A. Estebaranz (Ed.), *Construyendo el cambio: Perspectivas y propuestas de innovación educativa* (pp. 17-36). Publicaciones de la Universidad de Sevilla.

Collet, J. (2013). *¿Cómo y para qué educan las familias hoy?. Los nuevos procesos de socialización familiar*. Icaria.

Fandos, M., Jiménez, J. M. & González, A. P. (2008). Los medios y recursos en la formación. Dins V. Giménez & J. Tejada (Eds.), *Formación de Formadores, Tomo I* (pp. 271-369). Thomsom.

Hikal, W. (1986). Hacia una pedagogía criminológica: diagnóstico y propuesta (teoría del caos). *Internacional e-Journal of Criminal Sciences*, 6, 1-28.

Mille, J. M. (2015). *Útil pràctic 25. Manual d'elaboració i avaluació de projectes*. Ajuntament de Barcelona (6ª ed, per Equip Tècnic Torre Jusana). http://tjussana.cat/doc/publicacions/UP_25.pdf (Ed. Original, 2002).

Jiménez, J. M., González, A., & Pi-Fandos, M. (2008). La programación en proceso de enseñanza-aprendizaje. Dins V. Giménez & J. Tejada (Eds.) *Formación de Formadores. Tomo I*. (pp .209-265). Thomsom.

Jurado, P. (2008). Condicionantes en el proceso de Enseñanza-Aprendizaje. Dins V. Giménez & J. Tejada (Eds.), *Formación de Formadores. Tomo I*. (pp. 429-481). Thomsom.

Montanero, M. (2019). *Didáctica General. Planificación y práctica de la enseñanza primaria*. Universidad de Extremadura.

Programari

No es requereix

Grups i idiomes de l'assignatura

La informació proporcionada és provisional fins al 30 de novembre de 2025. A partir d'aquesta data, podreu consultar l'idioma de cada grup a través daquest [enllaç](#). Per accedir a la informació, caldrà introduir el CODI de l'assignatura

Nom	Grup	Idioma	Semestre	Torn
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	11	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	12	Català	segon quadrimestre	matí-mixt
(SEM30) Seminaris (30 estudiants per grup)	13	Espanyol	segon quadrimestre	matí-mixt
(TE) Teoria	1	Català	segon quadrimestre	matí-mixt